

Олексенко Р. І., д. філос. н. професор.

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА МІСТА ЯК СУБПАРАДИГМА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Таврійський державний агротехнологічний університет

Аналіз філософських, культурологічних, та соціологічних джерел дослідження соціального простору сучасних урбанізованих територій дозволяє нам експлікувати, що рівень комунікативної активності міських жителів пов'язує між собою розрізнені міські осередки, відіграючи соціально значущу роль інтеграції міського населення і забезпечуючи середовище для комунікації та взаємодії. Власне суспільний простір і визначає суть міста, відображає його суспільний прояв і є місцем обговорення суспільно значущих питань. Разом із тим, міський спосіб життя визначає характер і зміст соціалізації мешканців міста, надає формуючи субпарадигму культурної самореалізації та різноманітність можливостей і стимулів розвитку особистості та її самореалізації на рівні міста. Активне, багатоманітне та новачієне культурне життя, доступне й відкрите для представників усіх місцевих груп і субкультур, становить важливу частину соціальної структури міського простору, що залежить від природних, соціальних, космічних умов-етапів-циклів культурогенезису, від місця проживання, мобільності особистості, її культурних взаємодій, завдяки чому й самореалізується людина та виступає суб'єктом своєї громади. Культурний розвиток як мультикомпонентна структура сучасного українського міста потребує формування екстернально-інтернальних дієвих механізмів залучення особистості до співпраці, а культурне планування, орієнтоване на задоволення потреб територіальних, етнічних, творчих та інших спільнот, має стати основою того оптимуму, що приведе до самоорганізації особистості на рівні територіальної громади під впливом діяльнійшої активності суб'єкта у соціумі та від метаболічних процесів, що відбуваються на рівні громади. Культурна політика міста – важливий елемент розвитку територіальної громади, що сприяє вирішенню на муніципальному рівні соціальних, економічних, культурних проблем. Саме громадськість, експерти з її середовища, повинні формувати коло цих проблем та впливати на розв'язання завдань. [1] Культурна політика міста як субпарадигма самореалізації особистості в контексті культурної модернізації є одним з ключових практичних завдань сьогодення в культурній модернізації міста. Культурне мапування – і як процес збору, зведення і аналізу інформації про наявні культурні ресурси у спільноті, що дає можливість визначити прогалини і сфери потенційних часових, людських, культурних, фінансових інвестицій для оновлення, генезису, модернізації. Важливим принципом цього методу аналізу культури є залучення не лише експертів, а й усіх зацікавлених. В Україні вперше такий метод на рівні міста застосував Центр культурного менеджменту у Львові у 2008 році. Проблема контролю громадськості над культурною політикою необхідна для самоорганізації функцій-процесів-матриць культурної модернізації, що може бути розв'язана: а) сформованим інформаційно-комунікаційним середовищем; б) спеціальними дослідженнями у вигляді моніторингів, соціальних опитувань та іншими практичними засобами; формуванням культурних центрів для залучення молоді У вказаному контексті культурне мапування є не тільки важливим методом аналізу стану культури міста через залучення не лише експертів, а й усіх зацікавлених та дійовим засобом інсталяції і просування певних культурних зразків і практик, необхідних для подальшої творчої діяльності індивіда.[2]

Дослідження дозволяє констатувати, що формування культурної парадигми міста є необхідною умовою культурної модернізації сучасного міста та його культурного середовища з метою удосконалення всіх сфер культурного буття.[3] Процес створення платформи для співпраці між міською владою та громадянами матиме позитивний результат у випадку відкритої конкуренції та суперництва, якщо ініціативи вийдуть за межі суто експертного середовища у простір відкритих культурних дискусій та обговорень.

Культурна політика міста як субпарадигма самореалізації особистості в контексті культурної модернізації є умовою сталих процесів складання культурної мапи та планування, які ще не стали визначальними в Україні. І, хоча деякі українські міста зверталися до цієї проблеми при розробці своєї культурної стратегії, лише декілька з них досягли певного успіху в довгостроковій перспективі, використавши згадані ідеї повною мірою, що є водночас як свідченням слабкості культурних агентів, так і необхідністю поглибленого вивчення сучасних тенденцій та потреб ґрунтовного наукового супроводу регіональних підходів до культурного мапування. [4] Оскільки від інноваційно-перспективної та адекватно культурно-світоглядної стратегії і домінантних культуротвірних векторів, обраних укладачами культурних мап міст залежить і дієвість механізмів, і продуктивність докладених зусиль керівникам територіальних громад, слід зробити акцент на вироблення культурного мапування, розробки культурно-креативної та когнітивної карти міста для успішного розвитку міста та його конкурентоспроможності в межах України.[7,8,9] А для цього слід ініціювати суспільно важливі культурні проекти культурного мапування на рівні державно-приватного партнерства, бізнесу, громадянського суспільства, окремих зацікавлених осіб. Влада має критично мислити і бути відкритою для дискусій з різними зацікавленими групами, інвестувати в культуру (освіту, науку), як ключовий фактор розвитку та формування найдорожчого культурного капіталу. [5]

Література:

1. Афанасьєва Л. Міжкультурний діалог в контексті єднання України / Л. Афанасьєва, Є. Музя, К. Колева, Р. Олексенко // Українознавчий альманах. - 2017. - Вип. 21. - С. 15-20.
2. Афанасьєва Л. Интеркультурность как успешная модель развития поликультурного городского сообщества / Л. В. Афанасьєва, Р. І. Олексенко // Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos. – 2018. – С. 6-13.
3. Афанасьєва Л. Активні інтеркультурні практики як індикатор взаємодії культурних груп і спільнот поліетнічного міста / Л. В. Афанасьєва, Р. І. Олексенко // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії – 2018.- Вип. 18. – С. 40 - 47.
4. Афанасьєва Л. В. Роль соціокультурного середовища в модернізації сучасного українського міста / Л. В. Афанасьєва // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу Києво-Могилянська академія]. Сер.: Соціологія. – 2014. – № 234, Вип. 222. – С. 70-74.
5. Воронкова В.Г. Місце і роль України в глобалізаційних процесах сучасності / В. Г. Воронкова // Гуманітарний вісн. ЗДІА. — Вип. 37. — 2009. — С.16–32.
6. Воронкова В.Г. Планування та прогнозування в умовах ринку. – Навчальний посібник / під ред. д.ф.н., проф. В.Г. Воронкової. – К.: ВД «Професіонал», 2010 – 352с.
7. Ортіна Г. В. Стратегія антикризового регулювання реального сектору економіки / Г. В. Ортіна // Економіка та держава. – 2015. – № 8. – С. 13–16.
8. Ортіна Г. В. Напрями реалізації національної стратегії промисловоінноваційної політики / Г. В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 14. – С. 49–52.
9. Ткаченко Є.Ю. Сучасні підходи до управління прибутком промислового підприємства Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2011. Вип. 47. С.270-276.